

Торайғыров университетінің
ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
Торайғыров университета

**ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ**

Экономикалық сериясы

1997 жылдан бастап шығады

**ВЕСТНИК
ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТА**

Экономическая серия

Издается с 1997 года

ISSN 2710-3552

№ 1 (2022)

Павлодар

**НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
Торайгыров университета**

Экономическая серия
выходит 4 раза в год

СВИДЕТЕЛЬСТВО

о постановке на переучет периодического печатного издания,
информационного агентства и сетевого издания
№ KZ93VPY00029686

выдано
Министерством информации и коммуникаций
Республики Казахстан

Тематическая направленность
публикация материалов в области экономики, управления,
финансов, бухгалтерского учета и аудита

Подписной индекс – 76133

<https://doi.org/10.48081/JGTP4380>

Бас редакторы – главный редактор

Нургалиева А. А.

к.э.н., ассоц. профессор

Заместитель главного редактора
Ответственный секретарь

Гребнев Л. С., *д.э.н., профессор*
Шеримова Н. М., магистр

Редакция алқасы – Редакционная коллегия

Шмарловская Г. А.,	<i>д.э.н., профессор (Беларусь);</i>
Кунязов Е. К.,	<i>доктор PhD, доцент;</i>
Алмаз Толымбек,	<i>доктор PhD, профессор (США);</i>
Мукина Г. С.,	<i>доктор PhD, доцент;</i>
Алтайбаева Ж. К.,	<i>к.э.н., доцент;</i>
Мусина А. Ж.,	<i>к.э.н., доцент;</i>
Титков А. А.,	<i>к.э.н., доцент;</i>
Омарова А. Р.	<i>(технический редактор).</i>

За достоверность материалов и рекламы ответственность несут авторы и рекламодатели
Редакция оставляет за собой право на отклонение материалов
При использовании материалов журнала ссылка на «Вестник Торайгыров университета» обязательна

<https://doi.org/10.48081/XZPT8991>***А. Ә. Әбухасен¹, А. С. Кадырова²**^{1,2}Торайгыров университеті,

Қазақстан Республикасы, Павлодар қ.

АЙМАҚТАҒЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ СТРАТЕГИЯСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ

Мақалада аймақ экономикасының жай-күйін талдау мен бағалау талқылаып, экономиканың даму проблемалары ашылып, мемлекеттік қолдау тәжірибесі мен мемлекеттік бағдарламаны әзірлеуге қосқан үлесі көрсетілген. Автор аймақ экономикасын талдау мен бағалауды дамытуға практикалық ұсыныстар береді. Өңірдің тұрақты дамуы құрылым құраушы салалардың қызмет етуінің тұрақтылығымен анықталады. Шаруашылық жүргізуші субъектінің өндірісінің дамуының тұрақтылығы деп оның өндірістің құлдырауына әкелетін әсерлерге төтеп беру және алдын алу қабілетін айтамыз. Тұрақты даму өндіріс факторларын тиімді пайдалана отырып және қажетті мерзімде тұтыну тауарларының қажетті ассортиментін ең аз шығынмен шығаруды қамтамасыз ететін өндіріс бола алады.

Зерттеу объектісі Павлодар облысы өңірінің экономикасын талдау және бағалау болып табылады. Бұл зерттеудің әдістемесі салыстырмалы талдау, жалпылау, дедукция, жүйелеу, сауалнамалар, статистикалық мәліметтерді өңдеу және жағдайлық есептер сияқты ғылыми танымның әдістері сияқты жүйелі көзқарасқа негізделген. Бұл зерттеудің нәтижесі аймақ экономикасын талдау мен бағалаудың көпдеңгейлі тәсілін негіздеу болып табылады. Қорытындылай келе, дағдарыс кезінде бағалау мен талдаудың жанама әдістеріне басымдық беру керектігі баса айтылды.

Кілтті сөздер: аймақ, индустрия, әлеуметтік-экономикалық даму, реформа, стратегия, экономика.

Кіріспе

Қазақстан қалаларының тұрақты әлеуметтік-экономикалық даму стратегиясын қалыптастыру мен жүзеге асырудың тиімді құралдарын табу қажеттілігімен анықталады. Осындай стратегияларды әзірлеу негізінде

бюджеттік мүмкіндіктердің жеткіліксіздігі мен әлеуметтік міндеттердің өсіп келе жатқан көлемі арасындағы қайшылықты шешуге болады.

Халық шаруашылығын реформалау барысында қалалардың әлеуметтік-экономикалық дамуын стратегиялық жоспарлаудың рөлі артып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының қол жеткен нәтижелер үшін жауапкершілігі артты. Осыған байланысты қаланың әлеуметтік-экономикалық дамуы бойынша стратегиялық шешімдердің тиімділігін бағалауға мүмкіндік беретін құралдарды әзірлеу өзекті болды. Стратегиялық жоспарларды әзірлеу, жүзеге асыру және бағалаудың қолданыстағы жүйесі жетілдірілмеген, оның көптеген көріністері бар. Атап айтқанда, стратегиялық процестерді (халықтың өмірі, шаруашылық жүргізуші субъектілердің қызметі, ұдайы өндіріс және даму) бөліп көрсетуге мүмкіндік беретін көрсеткіштер жүйесі жоқ, олардың көпшілігін мақсатты басқару үшін олармен жұмыс істеу мәдениеті жоқ. маңызды, қаланың жағдайын айтарлықтай жақсарту [1].

Материалдар мен әдістер

Мақаланы жазу барысында абстрактіден нақтыға, нақтыдан жалпыға көтерілу, талдау және синтез, жіктеу, ғылыми абстракция сияқты жалпы ғылыми әдістер қолданылды. Зерттеудің теориялық негізі отандық және шетелдік авторлардың аймақтық экономиканың өсу стратегиясын дамыту және қалыптастыру мәселелеріндегі еңбектері болып табылады. Эмпирикалық зерттеу топтау, салыстыру және жалпылау әдістерін, құралдарды қолдана отырып, сараптамалық тәсілді қолдану арқылы жүзеге асырылады

Нәтижелер және талқылау

Қазіргі кезеңдегі аймақтардың көпшілігінің экономикасын реформалаудың негізгі бағыты көп құрылымды әлеуметтік бағдарланған экономикалық жағдайда өндірістің жаңа технологиялық әдістерін пайдалану негізінде постиндустриалды типтегі жаңа қоғамдық құрылымды қалыптастыруға кезең-кезеңімен жылжу болып табылады. Халықтың өмір сүру сапасының заманауи сипаттамалары бар және экономиканы реттеудегі мемлекеттік органдардың белсенді рөлі бар жүйе.

Бюджетте осы салаларды қаржыландыруды бір мезгілде ұлғайта отырып, осы салалардың облыстық бюджетке қысымын төмендету әлеуметтік салаларды дамытудың маңызды қағидаты болмақ [2].

Осы ережені іске асыру мыналарды білдіреді:

– әлеуметтік саланы қаржыландырудың ықтимал көздерін кеңейту, бұл үшін әлеуметтік саланың бюджеттік секторларында аралас капиталы бар кәсіпорындарды құруға дейін өзара тиімді шарттарда халық пен кәсіпорындардың қаражатын тарту;

– ресурстарды үнемдеу режимі есебінен әлеуметтік саланың құнын төмендету, атаулы әлеуметтік шараларды жүргізу, өзін-өзі қамтамасыз ету қызметін құрылымдық түзету және кеңейту, осыған байланысты әлеуметтік саланың мекемелері мен кәсіпорындары салықтық жеңілдіктер режимін пайдалануы тиіс. және ең қолайлы ұлт;

– көрсетілетін қызметтердің сапасына облыстық уәкілетті органдардың міндетті бақылауымен әлеуметтік қызметтер нарығында бәсекелестікті дамыту саясатын жүргізу; әлеуметтік қызметтердің монополиялық нарықтарында бәсекелестік ортаны құруды ынталандыру; әлеуметтік қызметтерді көрсету құқығына конкурстар мен аукциондар өткізу; әлеуметтік саланың барлық негізгі түрлерінде әлеуметтік қызметтерге муниципалды тапсырысты қалыптастыру [3, 4].

Мемлекеттік жоспарлаудың жаңа жүйесіндегі бағдарлама Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі стратегиялық даму жоспарын, Мемлекеттік және салалық бағдарламаларды іске асыру құралы болып табылады.

2025 жылға дейінгі ұзақ мерзімді перспективада қаланың дамуы үшін оңтайлы жағдай жасау және экономикалық өсуді қамтамасыз ету мақсатында басым бағыттар:

– жоғары тиімді инновациялық технологияларды енгізу негізінде қала экономикасын дамыту.

– қаланың инфрақұрылымдық мүмкіндіктерін дамыту.

– адами капиталдың сапасын дамыту және жақсарту.

– Экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

Бұл ретте өңірді дамытудың басым бағыттары мыналар болып табылады [5, 6]:

– өнеркәсіптің басым секторларын дамыту;

– қаланың азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету, агроөнеркәсіп кешені салаларының бәсекеге қабілеттілігін арттыру;

– еркін бәсекені дамыту және тауарлар мен қызметтер нарығына тең қолжетімділікті қамтамасыз ету арқылы бизнестің экономикалық белсенділігінің өсуіне қолайлы жағдай жасау;

– ішкі сауданың тиімділігін арттыру, олардың тұрақты дамуы үшін жағдай жасау;

– аймақтық инновациялық жүйені дамыту;

– инвестициялық ахуалды жақсарту;

– білім сапасы мен қолжетімділігін арттыру;

– қала тұрғындарының денсаулығын жақсарту;

– қала халқын әлеуметтік қорғаудың тиімді жүйесін қалыптастыру;

- мәдениет саласын дамыту;
- бұқаралық спортты дамыту;
- туристік индустрияны дамыту;
- қаланың мемлекеттік тіл саясатын жүзеге асырудың тиімділігін арттыру;
- қоғамдық қауіпсіздік пен құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету;
- ақпараттық қоғамға және инновациялық экономикаға көшу үшін инфокоммуникациялық технологияларды дамыту;
- тұрғын үйге қолжетімділікті дамыту;
- экономиканың және халықтың көлік қызметіне сұранысын толық қанағаттандыруға қабілетті көлік-коммуникациялық кешенді дамыту;
- қаланың әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылымын дамыту, тұтынушыларды сапалы мемлекеттік қызметтермен қамтамасыз ету, тіршілікті қамтамасыз ету жүйелерінің жұмыс істеу сенімділігін және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықтың тиімділігін арттыру;
- қоғам өміріне қолайлы, тұрақты дамудың, қоршаған ортаның сапасын жақсартудың негізін жасау.

Бұл ретте 2020 жылы мынадай негізгі көрсеткіштерге қол жеткізу күтілуде:

- өңдеуші өнеркәсіп өнімінің нақты көлем индексі – 100,5 %
- металлургия өнеркәсібі өнімінің нақты көлем индексі – 101,9 %
- машина жасау саласы өнімінің физикалық көлемінің индексі – 100,0 %;

Облыстың индустриялық дамуының нысаналы көрсеткіштері 1-кестеде көрсетілген.

Кесте 1 – Аймақтың индустриялық дамуының нысаналы көрсеткіштері

Көрсеткіштер	2023 жыл	2024 жыл	2025 жыл
Өңдеу өнеркәсібі өнімінің нақты көлем индексі (IVI), пайыз	103,2	100,5	100,5
Металлургиялық өнеркәсіп өндірісінің IPV, пайыз	108,0	101,5	101,9
Машина жасау өнеркәсібіндегі өндірістің IPV, пайыз	100,0	100,0	100,0
Басқа металл емес минералды өнімдер өндірісінің NPV, пайыз	101,0	101,5	101,8
Химиялық өнімдердің IPV, пайыз	52,4	52,5	52,6
Тазартылған мұнай өнімдерін өндірудің IPV, пайыз	553,4	564,5	578,6
Негізгі фармацевтикалық өнімдер өндірісінің IPV, пайыз	87,3	87,7	88,1

Жеңіл өнеркәсіп бойынша NPI, пайыз	17,8	17,9	18,0
------------------------------------	------	------	------

Қаланың тұрақты дамуы ресурстық әлеуетті ұтымды пайдалануға, бәсекеге қабілетті экономика мен экологиялық қауіпсіздікті құруға негізделеді. Осы мақсатқа жету үшін алдыңғы бөлімшеде дамудың басым бағыттары анықталды, олардың ішінде бәсекеге қабілетті өнеркәсіп және ауыл шаруашылығы өнімдерінің тұрақты өсуін қамтамасыз ету, жоғары технологиялық және ресурс үнемдейтін технологияларды енгізу, қарқынды дамып келе жатқан экономиканы құру.

Қалада қуаттылықты одан әрі арттырып, өнімнің жаңа түрлерін шығаруды игеруге барлық жағдай жасалған. Өңір экономикасының дамуы көбінесе инновациялық дамумен айқындалатын болады, ол экономиканың құрылымдық қайта құрылуын қамтамасыз етуі тиіс.

Үдемелі индустриялық-инновациялық даму бағдарламасын іске асыру шеңберінде жаңа жоғары технологиялық өндірістер мен қосылған құны жоғары өндірістер құрылып, халықаралық сапа стандарттарын енгізу қарқыны жеделдетіледі [6, 7].

Аймақтың «өсу нүктелері» мыналар болады:

- индустриялық-өндірістік арнайы экономикалық аймақ құру;
- түсті металлургия кластерін құру.

«Металлургия – алюминий» бағыты бойынша АЭА ең перспективалы болып табылады, оның бәсекеге қабілеттілігі келесі факторларға байланысты:

– Қазақстан аумағында шикізат кен орындарының үлкен қорының болуы;

– ТМД-дағы ең ірі алюминий тотығын өндіретін зауыт – АҚ болуы «Қазақстан алюминийі»;

- қымбат емес, бос энергия қуаттары;
- еңбек ресурстарының жеткілікті саны;

– өнімнің жаңа көлемін сыртқы (бірінші кезекте) және ішкі нарықтарда өткізу мүмкіндігі.

АЭА жинақтаушы әсері болашақта төртінші және бесінші металлургиялық кезеңдердің қалыптасуы болып табылады. Аймақтың даму перспективасы құйылған алюминий қорытпаларынан бұйымдарды өндіруді игеру және алюминий қысымымен өңдеу – илемдеу, престеу, кабель өндірісі, сондай-ақ дайын жоғары технологиялық өнімді алу мүмкіндігіне байланысты. Төртінші металлургиялық өңдеу кезеңінің бәсекеге қабілеттілігі жоғары, өйткені Қазақстан аумағы арқылы бастапқы алюминийді тасымалдау құны шамалы, бұл Қазақстанның машина жасау және металл өңдеу кәсіпорындары бар басқа аймақтарына оң әсер етеді.

Тұрақты экономикалық өсудің негізгі мақсаты бәсекеге қабілетті жеке сектордың жоғары үлесі бар әртараптандырылған экономика болады. Бәсекеге қабілетті экономика, еңбек өнімділігін арттыру, өткізу нарықтарын кеңейту, тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің жаңа түрлерін өндіру өмір сүру сапасын арттырудың негізі болады.

Қала экономикасы келесі негізгі бағыттар бойынша дамитын болады: өңдеу өнеркәсібі, металлургия өнеркәсібі.

Экономиканың нақты секторының тұрақты өсуі әлеуметтік саланы дамытудың мультипликаторы – халықтың табысының, өмір сүру деңгейінің және халықтың әл-ауқатының артуына қызмет етеді [8, 9, 10].

Қорытынды

Талдау нәтижелерін қорытындылай келе, облыстың болашақтағы болжамы – өнеркәсіп, электр энергиясын өндіру бойынша бәсекеге қабілетті орталық, қолайлы бизнес-ортасы бар, өмір сүру сапасы тұрақты түрде өсіп келе жатқан өңір болып табылатынын атап өткен жөн. Еліміздің әлемнің бәсекеге қабілетті 50 елінің қатарына кіруі.

Осы мәселелерді шешу үшін қала келесі міндеттерді орындауды жоспарлап отыр:

– өнеркәсіптік және өңдеуші өнеркәсіп саласына шағын кәсіпорындарды белсенді тарту, бұл сабақтас өңдеуші салаларды дамыту есебінен экономиканы әртараптандыру тұрғысынан да, жаңашылдықты, циклділікті қалыптастыру арқылы жұмыс істеп тұрған өндірістерді кластерлеу тұрғысынан да синергетикалық әсерді қамтамасыз етеді.

– бәсекеге қабілетті өнім шығаруға бағытталған соңғы озық технологияларды енгізу арқылы жұмыс істеп тұрған өндірісті жаңғырту;

– жоғары қосылған құны бар өнім өндіруге арналған өндірістік желілерді орналастыру;

– еңбек процесіне озық технологияларды енгізуге қабілетті кәсіби даярланған еңбек ресурсын қалыптастыру.

ПАЙДАЛАНҒАН ДЕРЕКТЕР ТІЗІМІ

1 **Вольман, Х.** Оценивание реформ государственного управления : «Третья волна» // Социологические исследования. – 2010. – № 10. – С. 93–99.

2 Хейне, П. Экономический образ мышления. – М. : Каталаксия, 2017. – С. 169.

3 **Медведев, Г. Б.** Применение опыта США в разработке организационнометодического обеспечения стратегического управления

социальноэкономическим развитием региона // Вестник РАН. Серия экономическая. – 2010. – № 2. – С. 37–39.

4 **Суспицын, С. А., Бандман, М. К., Бородкин, Ф. М., Ершов, Ю. С. и др.** Развитие Сибири в экономическом пространстве России // Регион : экономика и социология. – 2018. – № 1. – С. 28–77.

5 **Дюсембекова, Г. С.** Контроллинг как конкурентное преимущество экономики страны // «ҚазЭУхабаршысы» – «Вестник КазЭУ». – 2016. – № 6(113). – С. 10–22.

6 **Аганбегян, А. Г.** Социально-экономическое развитие России. // Экономика и организация промышленного предприятия. – 2004. – № 1. – С. 5.

7 **Михайлушкин, П. В., Баранников, А. А.** Программно-целевой подход к реализации прогнозных сценариев развития кластерных структур АПК региона // Молодой ученый. – 2012. – № 10. – С. 133–135.

8 **Тихоновская, С. А.** Программно-целевой подход к совершенствованию процесса управления развитием жилищно-коммунального комплекса автореф. ... канд. экон. наук: 05.13.10. – Новочеркасск : Южно-росс. гос. политех. ун-т (Новочерк. политех. ин-т) им. М.И. Платова, 2008. – С. 18–19.

9 **Хитч Ч., Оптнер, С.** Системный анализ для решения деловых и промышленных проблем. – Москва : ИНФРА, 2010. – С. 34.

10 **Квейд, Э. С.** Анализ сложных систем (методология анализа при подготовке решений). – Мю : ИНФРА-М, 2008. – С. 56–59.

REFERENCES

1 **Volman, H.** Ocenivanie reform gosudarstvennogo upravleniya : «Tretya volna» [Evaluation of public administration reforms : «The third wave»] // Sotsiologicheskie issledovaniya. – 2010. – No. 10. – P. 93–99.

2 **Heine, P.** Economicheskii obraz myshleniya. [Economic way of thinking]. – Moscow : Catalaksia, 2017. – P. 169.

3 **Medvedev, G. B.** Primenenie opyta USA v razrabotke organizacionno-metodicheskogo obespecheniya strategicheskogo upravleniya socialnoeconomicheskim razvitiem regiona [Application of the US experience in the development of organizational and methodological support for strategic management of socio-economic development of the region] Bulletin of the Russian Academy of Sciences. Economic series. – 2010. – No. 2. – P. 37–39.

4 **Suspitsyn, S. A., Bandman, M. K., Borodkin, F. M., Yershov, Yu. S.** Razvitiye Sibiri v ekonomicheskom prostranstve Rossii [Development of Siberia in the Russian Economic Space] Region : Economics and Sociology. – 2018. – No. 1. – P. 28–77.

5 **Dyusembekova, G. S.** Kontrolling kak konkurentnoye preimushchestvo ekonomiki strany. [Controlling as a competitive advantage of the country's economy] «Kazeukhabarshysy» – «Bulletin of KazEU». – 2016. – № 6(113). – P. 10–22.

6 **Aganbegyan, A. G.** Sotsial'no-ekonomicheskoye razvitiye Rossii [Socioeconomic development of Russia] Economics and organization of an industrial enterprise. – 2004. – No. 1. – P. 5.

7 **Mikhaylushkin, P. V., Barannikov, A. A.** Programmno-programmnyy podkhod k realizatsii prognoznykh stsenariyev razvitiya klasternykh struktur APK regiona [Program-target approach to the implementation of forecast scenarios for the development of cluster structures of the agro-industrial complex of the region]. Molodoy uchenyy – 2012. – No. 10. – P. 133–135.

8 **Tikhonovskaya, S. A.** Programmno-tselevoy podkhod k sovershenstvovaniyu protsessa razvitiya zhilishchno-kommunal'nogo kompleksa avtoref. ... Kand. ekon. nauk : 05.13.10. [Program-target approach to improving the process of managing the development of the housing and communal complex : autoref. ... Candidate of Economic Sciences : 05.13.10.] – Novocherkassk : Yuzhno-Ross. state Polytech. un-t (Novocherk. polytech. in-t) im. M. I. Platov, 2008. – P. 18–19.

9 **Khitch, Ch., Optner, S.** Sistemnyy analiz dlya resheniya delovykh i promyshlennykh problem. [System analysis for solving business and industrial problems.] – Moscow : INFRA, 2010. – P. 34.

10 **Kweid, E. S.** Analiz slozhnykh sistem (metodologiya analiza pri podgotovke resheniy). [Analysis of complex systems (methodology of analysis in the preparation of solutions)]. – Moscow : INFRA-M, 2008. – P. 56–59.

Материал 16.03.22 баспаға түсті.

*А. Ә. Әбухасен¹, А. С. Кадырова²

^{1,2}Торайғыров университет,

Республика Казахстан, г. Павлодар.

Материал поступил в редакцию 16.03.22.

ФОРМИРОВАНИЕ СТРАТЕГИИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В РЕГИОНЕ

В статье рассматривается анализ и оценка состояния экономики региона, раскрываются проблемы развития экономики, показан опыт государственной поддержки и вклада для развития государственной программы. Автором даны практические рекомендации по разработке анализа и оценки экономики региона. Устойчивое

развитие региона определяется устойчивостью функционирования структурообразующих производств. Под устойчивостью развития производства хозяйствующего субъекта имеется в виду его способность противостоять и предотвратить воздействия, способные привести к спаду производства. Устойчиво развивающимся может являться производство, которое обеспечивает выпуск необходимой номенклатуры товаров потребления с наименьшими издержками при эффективном использовании факторов производства и в необходимые сроки.

Объектом исследования является анализ и оценка экономика региона Павлодарской области. Методология данного исследования базируется на системном подходе, таком как методы научного познания, как сравнительный анализ, обобщение, дедукция, систематизация, опросы, статистическая обработка данных и тематические исследования. Результатом данного исследования является обоснование многоуровневого подхода к анализу и оценки экономики региона. В заключение было подчеркнуто, что в условиях кризиса необходимо отдавать предпочтение косвенным методам оценки и анализа.

Ключевые слова: регион, индустрия, социально-экономическое развитие, реформа, стратегия, экономика.

**A. A. Abuhasen¹, A. S. Kadyrova²*

*^{1,2}Toraighyrov University,
Republic of Kazakhstan, Pavlodar.
Material received on 16.03.22.*

FORMULATION OF ECONOMIC GROWTH STRATEGIES IN THE REGION

The article discusses the analysis and assessment of the state of the region's economy, reveals the problems of economic development, shows the experience of state support and contribution to the development of the state program. The author gives practical recommendations for the development of analysis and evaluation of the region's economy. The sustainable development of the region is determined by the stability of the functioning of structure-forming industries. Under the sustainability of the development of production of an economic entity, we mean its ability to withstand and prevent impacts that can lead to a decline in production.

Sustainable development can be a production that ensures the release of the required range of consumer goods at the lowest cost with the efficient use of production factors and within the required time frame.

The object of the research is the analysis and evaluation of the economy of the region of Pavlodar region. The methodology of this study is based on a systematic approach, such as methods of scientific knowledge, such as comparative analysis, generalization, deduction, systematization, surveys, statistical data processing and case studies. The result of this study is the substantiation of a multilevel approach to the analysis and evaluation of the region's economy. In conclusion, it was emphasized that in times of crisis it is necessary to give preference to indirect methods of assessment and analysis.

Keywords: region, industry, socio-economic development, reform, strategy, economy.

Теруге 16.03.2022 ж. жіберілді. Басуға 31.03.2022 ж. қол қойылды.

Электронды баспа

1,20 Мб RAM

Шартты баспа табағы 7,65

Таралымы 300 дана. Бағасы келісім бойынша.

Компьютерде беттеген З. С. Исакова

Корректор: А. Р. Омарова

Тапсырыс № 3940

Сдано в набор 16.03.2022 г. Подписано в печать 31.03.2022 г.

Электронное издание

1,20 Мб RAM

Усл.п.л. 7,65. Тираж 300 экз. Цена договорная.

Компьютерная верстка З. С. Исакова

Корректор: А. Р. Омарова

Заказ № 3940

«Toraighyrov University» баспасынан басылып шығарылған

Торайғыров университеті

140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.

«Toraighyrov University» баспасы

Торайғыров университеті

140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.

8 (7182) 67-36-69

e-mail: kereku@tou.edu.kz

www.vestnik.tou.edu.kz